

Studentska praksa psihologa u predškolskim ustanovama Psychology students' practice in preschooler institutions

student: Marija Šćepović, Filozofski fakultet u Novom Sadu, odsek za psihologiju, marija.scepovic@gmail.com

preduzeće/supervisor: Predškolska ustanova "Detinjstvo", Žabalj, odjeljenja u Gospođincima i Đurđevu

mentor prakse: Nataša Lukić, stručni saradnik PU Detinjstvo Žabalj
Doc. dr Ivana Mihić, Filozofski fakultet u Novom Sadu, odsek za psihologiju, imihic@ff.uns.ac.rs

ZADATAK: Upoznavanje studenata sa osnovnim zaduženjima i zadacima psihologa u predškolskim ustanovama. Primarni cilj je iskustvo vođenja grupe vaspitača i rada na prepoznavanju i mogućnostima prevazilaženja profesionalnog stresa koji potiče iz rada sa djecom na inkluziji. Pored osnovnog cilja, studenti su dobili šansu da se dodatno edukuju i upoznaju sa ovim radnim mjestom i atmosferom rada u vrtićima, kroz primjer Vrtića u Gospođincima i Vrtića u Đurđevu.

1. UVOD

Praksa je obavljena tokom marta 2012.godine, u vrtićima na području Đurđeva i Gospođinaca. Posjeta vrtićima organizovana je kao praksa iz oblasti predškolskog razvoja. Praksu su vodile stručna saradnica PU Detinjstvo Žabalj Nataša Lukić i Doc.Dr Ivana Mihić, sa odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu.

2. OPIS REALIZOVANIH AKTIVNOSTI

Posjete su bile struktuisane. Studenti 4. i 5. godine psihologije su imali za cilj da pripreme strukturu za fokus grupu koju će voditi sa vaspitačima. Fokus grupe su vođene sa ciljem rada na prepoznavanju i mogućnostima prevazilaženja profesionalnog stresa koji potiče iz rada sa djecom na inkluziji. Nakon toga, studenti su imali zadatak da analiziraju podatke sa grupe i da na osnovu dobijenih rezultata napisu izvještaj za direktora o izvorima stresa vaspitača kao i predloženim mjerama za rad na prevenciji ili smanjenju profesionalnog stresa vaspitača pri radu sa djecom na inkluziji.

Studentima je bilo omogućeno najprije upoznavanje i razgledanje ustanova, nakon čega je uslijedio sastanak sa psihologom, stručnim saradnikom ustanove. Psiholog je pojašnjavao svoja zaduženja i funkcije u vrtiću, pa su se studenti mogli bolje upoznati sa osobinama radnog mjesta psihologa u ovakvim ustanovama. Upoznao nas je sa svojim poslovima i uveo brigu o kolektivu i rad sa vaspitačima kao dio posla stručnog saradnika psihologa u predškolskim ustanovama. Detaljno je opisana saradnja sa svim osobljem u vrtiću, počev od pedagoga, vaspitača, socijalnih radnika i ostalog. Studentima je omogućen i pristup djeci i posmatranje njih i njihovih aktivnosti u toku jednog redovnog radnog dana, kako bi mogli osjetiti i samu atmosferu u vrtiću.

3. OSTVARENI REZULTATI

Kroz razgovor sa vaspitačima otvorile su se mnoge teme, i kao stresne situacije su se izdvojile mnoge, čak i neke svakodnevne kroz koje vaspitači prolaze. Bili su otvoreni za saradnju i kroz razgovor opisali svo svoje radno iskustvo, što je, takođe, studentima bilo jako korisno. Naveli su i pozitivne i negativne strane ovog radnog mjesta, opisali jedan svoj redovan dan. Govorili su i o saradnji sa roditeljima kroz sav prateći stres koji kako negativan, tako i pozitivan odnos nosi. Pokrenuta je i tema odgovornosti kao jedan od okidača za stres. Vaspitači su sa studentima razgovarali i o djeci sa inkluzivnog programa i žalili se na postojeći sistem. Opisivali su i praktične negativne strane i teškoće sa kojima se susreću pri inkluziji, pa je studentima približen ovaj program kroz praktične primjere. Razgovarano je i o odvajanju pri prvom polasku u vrtić i takođe stresnim situacijama u tom domenu, kao i metodama iz prakse kojima se vaspitači služe da ovo prevaziđu. Studentima je ovo bilo takođe korisno.

Kod pripremanja strukture za fokus grupu, studenti su se najprije podsjetili sta vođenje fokus grupe podrazumijeva kao i simulacija kroz primjere. Priprema je obuhvatala definisanje tema, smjernica, učesnika i same organizacije i izvođenja. Od tri nivoa stresa pri adaptaciji (nivo djece, nivo roditelja i nivo vaspitača), fokusirali su se na nivo vaspitača. Nakon uvodne riječi, potavljana su opšta, tranziciona i ključna pitanja, nakon čega bi uslijedilo sumiranje i provjeravanje sa grupom. Neke od tema su bile: Proces adaptacije, Odnos sa djetetom, Grupa, Inkluzija, Saradnja sa porodicom i Komunikacija sa stručnim saradnicima. Studenti su ovako na praktičan način, kroz konkretnu situaciju naučili primijenjivati znanje o strukturama fokus grupa.

Studenti su izvještavali da im je podjednako izazovno biti moderator i zapisničar. Pojedini moderatori su izvještavali o blagoj nelagodnosti na početku, koja je, kako je fokus grupa odmicala, nestajala. Neki od njih nisu imali nikakvih problema sa vođenjem fokus grupe. Isti je slučaj bio i sa zapisničarima, jer su pojedini studenti na mjestu zapisničara u početku strahovali da neće zabilježiti relevantne podatke o dešavanjima tokom vođenja grupe. Međutim, svi izvještavaju da im je ovo bilo jedno jako značajno iskustvo.

Analiza i pisanje izvještaja je za studente predstavljalo jedno objedinjenje svega do čega su došli vođenjem fokus grupa. Analiza transkripta je bila prvi korak ka pisanju izvještaja. Analiza sadržaja je obuhvatila opis istaknutih tema, integraciju impresija, kontekst i rezimiranje. Pored ovoga izvještaj je obuhvatao i sam transkript, podatke o strukturi grupe, kao i vrijeme i mjesto održavanja.

4. ZAKLJUČAK

Ova vježba je studentima bila korisna sa aspekta upoznavanja segmenta rada stručnog saradnika u predškolskoj ustanovi koji se odnosi na pomoć u realizaciji inkluzije, rad sa grupama vaspitača i prevenciju profesionalnog stresa.

U daljem usavršavanju ovo je jako korisno, jer će student imati jasniju viziju o situaciji iz prakse, kako se čak ni na fakultetu ne bi služio samo apstraktnim činjenicama koje se tiču znanja iz ove oblasti. Takođe, studenti će ovako imati jasniju sliku o poziciji rada psihologa u vrtićima i neku opštu sliku stanja u praksi iz ove oblasti. Obezbijedeno je i jasnije očekivanje studentima od ovog radnog mjesta, u slučaju da se, nakon završetka studija zaposle u nekoj od ovakvih ustanova. Na ovaj način proširili smo vidike i naše znanje konačno stavili u neki realniji i stvaniji okvir.

Ova praksa, kao i sve druge, je jako korisna iz razloga što sam fakultet ne nudi veliki izbor studentskih praksi, a uzimajući u obzir našu buduću profesiju, profesiju psihologa, smatram da je ona izuzetno značajna za unapređenje samog profesionalnog iskustva.